

Brüsszel, 2026. június 4.
(OR. en)

10141/26

ECOFIN 749
UEM 227
SOC 337
EMPL 166
COMPET 696
ENV 639
EDUC 221
ENER 338
JAI 750
GENDER 77
JEUN 118
SAN 414
ECB
EIB

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. június 3.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 224 final
Tárgy:	Ajánlás A TANÁCS AJÁNLÁSA Szlovénia gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költsgvetési politikájáról

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 224 final.

Melléklet: COM(2026) 224 final

Brüsszel, 2026.6.3.
COM(2026) 224 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2026) 224 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában.
- (2) 2025. július 16-án a Bizottság elfogadta az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról, valamint az (EU) 2023/955 és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet módosításáról szóló rendeletre irányuló javaslatát ⁽²⁾. A javaslat célja, hogy a pénzügyi struktúra

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap 2028–2034

széttagoltságának csökkentése révén növelje az uniós finanszírozás hatékonyságát, és az EUMSZ 175. cikkével összhangban támogassa a tagállamokat gazdaságpolitikájuk összehangolásában.

- (3) A Bizottság 2025. november 25-én véleményt fogadott el Szlovénia 2026. évi költségvetés-tervezéséről. A Bizottság ugyanezen a napon az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2026. évi jelentést, amelyben Szlovéniát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, az európai unióbeli humán tőkéről szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2026. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2026. április 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁽³⁾, 2026. március 9-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést és a humán tőkéről szóló ajánlást.
- (4) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az Unió globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű három transzformatív tényezőt határoz meg a fenntartható gazdasági növekedés kulcsfontosságú pilléréként: innováció, dekarbonizáció és versenyképesség, biztonság. Az európai szemeszter igazodik a versenyképességi iránytűhöz, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon a Bizottság stratégiai céljaival, és olyan egységes megközelítésbe helyezze a gazdasági kormányzást, amely Uniószerint előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.
- (5) A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere 2026-ban is a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) végrehajtásával párhuzamosan zajlik, amely immár az utolsó szakaszába lépett⁽⁴⁾. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek a kohéziós politikai forrásokkal együtt kulcsfontosságúak voltak az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervekkel szemben elvárás volt, hogy hatékonyan kezeljék az elmúlt ciklusok során kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét, és az európai kohéziós politika keretében finanszírozott programoknak is figyelembe kellett venniük az országspecifikus ajánlásokat. Az RRF végének közeledtével továbbra is alapvető fontosságú, hogy a tagállamok fenntartsák az RRF keretében támogatott és végrehajtott reformokat és beruházásokat, mindenekelőtt azokat, amelyek hozzájárulnak az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások kezeléséhez.
- (6) A Bizottság 2026. június 3-án közzétette a Szlovéniára vonatkozó 2026. évi országjelentést. Ebben értékelt a releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Szlovénia által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Szlovénia általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Szlovénia előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelt, hogy Szlovénia milyen eredményeket ért

---

közötti időszakra történő létrehozásáról, valamint az (EU) 2023/955 és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet módosításáról, COM(2025) 565 final. A rendeletjavaslatot jelenleg tárgyalják a társjogalkotók.

³ HL C, C/2026/2434, 2026.4.28., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

el a szociális jogok európai pillérének végrehajtásában, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérésében, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósításában.

- (7) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság értékelése és ajánlása alapján ajánlást⁽⁵⁾ fogadott el, amelyben jóváhagyta Szlovénia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét. A terv a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre elosztott költségvetési kiigazítást irányoz elő. A Tanács a nettó kiadások alábbi maximális növekedési rátáit ajánlotta: 2025-ben 5,6 %, 2026-ban 4,4 %, 2027-ben 4,1 % és 2028-ban 4,0 %, ami a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív maximális növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 12,1 %, 2026-ban 17,0 %, 2027-ben 21,8 % és 2028-ban 26,6 %.
- (8) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy kérjék a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezésének összehangolt aktiválását, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. Szlovénia kérése nyomán a Tanács a Bizottság ajánlása alapján 2025. július 8-án ajánlást fogadott el, amelyben engedélyezte Szlovénia számára, hogy eltérjen a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáitól⁽⁶⁾. A nemzeti mentesítési rendelkezés aktivált időszaka (2025–2028) lehetővé teszi Szlovénia számára, hogy újra rangsorolja a kormányzati kiadásokat vagy növelje az államháztartási bevételeket annak érdekében, hogy a védelmi kiadások tartós megemelése középtávon ne veszélyeztesse a költségvetési fenntarthatóságot.
- (9) Szlovénia 2026. április 30-án benyújtotta az elért eredményekről szóló, 2026. évi éves jelentését⁽⁷⁾, amely a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátájának betartását, valamint az európai szemeszter országspecifikus ajánlásaiban megjelölt fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások végrehajtását taglalja. Szlovéniának az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.
- (10) A reál-GDP növekedése 2025-ben 1,1 %, a HICP-infláció pedig 2,5 % volt. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2026-ban 1,9 %-kal, 2027-ben pedig 2,3 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2026-ban 3,5 %, 2027-ben pedig 2,5 % lesz.
- (11) Az Eurostat adatai⁽⁸⁾ alapján Szlovénia GDP-arányos államháztartási hiánya a 2024. évi 0,9 %-ról 2025-ben 2,5 %-ra nőtt. A hiány 2025. évi növekedése főként a folyó

⁵ A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Szlovénia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C, C/2025/640, 2025.2.10., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/640/oj>).

⁶ A Tanács ajánlása a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Szlovénia számára történő engedélyezéséről (A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása) (HL C, C/2025/3973, 2025.8.20., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3973/oj>).

⁷ Az elért eredményekről szóló, 2026. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=hu.

⁸ Eurostat – Euromutatók, 2026.4.22.

kiadások tartós növekedését, az állami beruházások rekordmagas szintjét és a bevételek ciklikus lassulását tükrözi. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése 2026-ban a GDP 3,3 %-ának, 2027-ben pedig a GDP 3,5 %-ának megfelelő hiányt valószínűsít. A 2026. évi növekedés főként a folyó kiadásoknak az államháztartáson belüli folyó termelőfelhasználás, a szociális ellátások és a közszféra bérei által vezérelt növekedését tükrözi. A hiány 2027-es növekedése főként azt tükrözi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaiból származó uniós átcsoportosítások hatályukat veszítik, miközben az állami beruházások szintje tartósan magas.

- (12) 2026. május 11-én, a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzésének zárónapját követően a Nemzetgyűlés további hiánynövelő intézkedéseket fogadott el a személyi jövedelemadó, a társadalombiztosítási járulékok, a termékadók és a szociális transzferek területén, amelyek teljes költségvetési költsége a Bizottság becslése szerint 2026-ban a GDP 0,5–1,0 %-a között lesz. Ezen intézkedések többsége várhatóan nem átmeneti lesz és növeli a hiányt 2026-ban és azt követően. Válaszul a leköszönő kormány számos megtakarítási intézkedést készít elő. A méretükkel és elfogadásukkal kapcsolatos bizonytalanságra tekintettel e szakaszban nem került sor e közelmúltbeli intézkedések hatásának figyelembevételére.
- (13) A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal⁽⁹⁾ 2025-ben expanzív volt, a GDP 1,6 %-ának megfelelő mértékben. Az előrejelzések szerint 2026-ban a GDP 1,3 %-ának megfelelő mértékben expanzív, 2027-ben pedig a GDP 0,7 %-ának megfelelő mértékben restriktív lesz.
- (14) Az Eurostat adatai⁽¹⁰⁾ alapján Szlovénia GDP-arányos államadóssága a 2024. végi 66,4 %-ról 2025 végére 65,7 %-ra csökkent. Az államadósság arányának 2025. évi csökkenése főként az adósságcsökkentő kamatláb-növekedési különbséget tükrözi. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2026 végére 64,9 %-ra, 2027 végére pedig még tovább, 65,1 %-ra csökken. Az államadósság arányának 2026. évi csökkenése főként az adósságcsökkentő kamatláb-növekedési különbséget és az adósságcsökkentő SFA-tételeket tükrözi.
- (15) Az Eurostat adatai⁽¹¹⁾ alapján Szlovénia teljes védelmi államháztartási kiadása 2025-ben a GDP 1,3 %-át tette ki, ami a 2021-es referenciaévhez képest GDP-arányosan 0,2 százalékpontos növekedést jelent. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint 2026-ban eléri a GDP 1,6 %-át, ami 2021-hez képest GDP-arányosan 0,5 százalékpontos növekedésnek felel meg.
- (16) Az Unió továbbra is az energiaellátási zavarok és a fokozott áringadozás kockázatával szembesül, amit tovább súlyosbítanak a globális olaj- és gázpiacokat érintő

---

⁹ A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető, de az elsődleges kiadások tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

¹⁰ Eurostat – Euromutatók, 2026.4.22.

¹¹ Eurostat, Kormányzati kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint.

geopolitikai feszültségek. A 2022–2023-as energiaválság tapasztalatai azt mutatják, hogy a széles körű és nem célzott intézkedések jelentős költségvetési terhet jelentenek, továbbá társadalmilag és gazdaságilag nem hatékonyak. A közel-keleti háború 2026. februári kitörése óta Szlovénia költségvetés-politikai intézkedéseket fogadott el a magas energiaárak háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében ⁽¹²⁾. Ezek közé tartozik a dízelre, a benzinre és a fűtőolajra kivetett jövedéki adók nem célzott csökkentése, amely a feltételezések szerint az év végéig van érvényben, valamint a dízelre, a benzinre és a fűtőolajra a szén-dioxid tekintetében kivetett környezetvédelmi adó nem célzott csökkentése, amely 2026 júniusáig tart. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint ezen intézkedések költségvetési terhe 2026-ban várhatóan a GDP 0,2 %-át teszi ki. A Bizottság becslései szerint, ha ezek az intézkedések 2026 végéig hatályban maradnának, költségvetési terhük 2026-ban a GDP 0,3 %-ának felelne meg.

- (17) A Bizottság számításai alapján Szlovéniában a nettó kiadások 2025-ben 8,8 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesen 13,2 %-kal nőttek. A nettó kiadások 2025. évi növekedése meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, és éves szinten a GDP 1,4 %-ának megfelelő eltérésnek felel meg. 2024-et és 2025-öt együttesen tekintve a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája szintén meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, ami a GDP 0,5 %-át kitevő kumulatív eltérésnek felel meg. Figyelembe véve a nemzeti mentesítési rendelkezés által a védelmi kiadások növelése tekintetében biztosított rugalmasságot, 2024-et és 2025-öt együttesen tekintve a nettó kiadások kumulatív eltérése kismértékben meghaladja a GDP 0,3 %-át.
- (18) A Bizottság számításai alapján Szlovéniában a nettó kiadások 2026-ban várhatóan 7,2 %-kal, 2024-ben, 2025-ben és 2026-ban pedig összesen 21,3 %-kal nőnek. A nettó kiadások 2026-ra előre jelzett növekedése meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, és éves szinten a GDP 1,2 %-át kitevő eltérésnek felel meg. 2024-et, 2025-öt és 2026-ot együttesen tekintve a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája az előrejelzések szerint szintén meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, ami a GDP 1,7 %-át kitevő kumulatív eltérésnek felel meg. Figyelembe véve a nemzeti mentesítési rendelkezés által a védelmi kiadások növelése tekintetében biztosított rugalmasságot, 2024-et, 2025-öt és 2026-ot együttesen figyelembe véve a nettó kiadások előre jelzett kumulatív eltérése a GDP 1,2 %-át teszi ki.
- (19) A Bizottság 2026. június 3-án az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést fogadott el ⁽¹³⁾. Ez a jelentés értékelte Szlovénia helyzetét a hiánykritérium tekintetében, mivel a 2026. évi költségvetési hiánya meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy Szlovénia nem teljesítette a hiányra vonatkozó kritériumot. Ezzel egyidejűleg a Tanács Szlovénia tekintetében aktiválta a nemzeti mentesítési rendelkezést, és a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése alapján a védelmi kiadások 2021 óta bekövetkezett növekedése teljes mértékben megmagyarázza a referenciaértéket meghaladó hiányt. Bár a Bizottság úgy véli, hogy ebben a szakaszban nem indokolt túlzotthiány-eljárást indítani Szlovénia ellen, továbbra is jelentős bizonytalanság övezi a 2026-ra vonatkozó költségvetési kilátásokat (lásd a (12) preambulumbekendést). Megfelelő, hiteles és időben meghozott korrekciós intézkedések hiányában ez összességében a Szlovéniára vonatkozó

¹² Ez a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzésének zárónapján (2026. május 4.) fennálló helyzetet tükrözi.

¹³ A Bizottság jelentése – Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés (2026. június 3., COM(2026) 302 final).

túlzotthiány-eljárás megindításához vezethet. Ennek fényében, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság EUMSZ 126. cikkének (4) bekezdése szerinti véleményének mérlegelését követően a Bizottság e szakaszban nem tett javaslatot túlzotthiány-eljárás megindítására.

- (20) Szlovénia adószervezete nagymértékben függ a munkát terhelő adóktól, amelyek 2023-ban a teljes adóbevétel 52 %-át tették ki. A népesség gyors elöregedésével és a munkaképes korú munkaerő csökkenésével összefüggésben, mivel Szlovénia erősen függ a munkát terhelő adóktól, strukturális kockázat áll fenn, mert a magas adóék visszafoghatja a munkahelyteremtést, illetve negatív hatással lehet a munkaerő-kínálatra és a versenyképességre. Szlovénia jelenleg korlátozott mértékben használ kevésbé torzító bevételi forrásokat; a rendszeres ingatlanadók jóval az uniós átlag alatti bevételt generálnak, és ezen a területen nem került sor reformok előterjesztésére. Szlovénia nem rendelkezik olyan kerettel, amely alapján értékelni lehetne a 2023-ban a GDP 5,2 %-át kitevő adókiadások széles körű ismétlődő alkalmazásának gazdasági hatékonyságát vagy szükségességét. Az ilyen kiadások szisztematikus felülvizsgálata és az ingatlanadó kiigazítása kiszélesítené az adóalapot, és további költségvetési mozgásteret hozna létre. Az adószervezetnek a növekedésbarátabb és fenntarthatóbb források növelésével történő kiigazítása csökkenti a strukturális kockázatokat és támogatja a költségvetési fenntarthatóságot.
- (21) A népesség elöregedésével kapcsolatos növekvő költségek kezelése és az államháztartás minőségének javítása érdekében fokozni kell a közkiadások hatékonyságát. Bár Szlovéniának van tapasztalata a kiadáselemzések készítésében, azok egyelőre nem épülnek be szisztematikusán az éves költségvetési folyamatba. A kiadások rendszeres felülvizsgálatának intézményesítése a legnagyobb kiadási területeken – nevezetesen a szociális védelem (a GDP 17,1 %-a), az egészségügy (8 %), a gazdasági ügyek (5,7 %) és az oktatás (5,5 %) területén – megkönnyítené a források hatékonyabb újraelosztását és növelné az elszámoltathatóságot. A szociális transzferek növekedése ellenére a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya immár a negyedik egymást követő évben nőtt, ami különösen azt tükrözi, hogy az idős népesség körében nőtt a szegénységi arány, és azt jelzi, hogy a rendszer nem éri el a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőket. A szociális ellátások célzottabbá tételével, az összehangolatlan családtámogatás harmonizálásával és a betegszabadsági ellátások kezelésével növelni lehetne a hatékonyságot. A demográfiai hanyatlás, a népesség elöregedése és a minőségi alapvető szolgáltatásokhoz (egészségügy és oktatás) való egyenlőtlen hozzáférés növeli a területi egyenlőtlenségeket, aminek hatása különösen a vidéki területeken mutatkozik meg. Emellett, bár az állami beruházások továbbra is magasak, a költségvetési fenntarthatóság biztosítása és a növekedési potenciál támogatása érdekében szükség van az összetételük és tervezésük javítására a nemzeti és helyi hatóságok közötti fokozott együttműködés révén.
- (22) Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA), az Európai Szociális Alap Pluszból (ESF+) és a Kohéziós Alapból (KA) nyújtott támogatásokat magában foglaló kohéziós politikai programok végrehajtása Szlovéniában mind a projektkiválasztás, mind a kifizetések tekintetében meghaladja az uniós átlagot. Fontos, hogy megőrizzük a jelenlegi lendületet, miközben maximalizáljuk a beruházások helyszíni hatását. Szlovénia a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése érdekében. Mindazonáltal előfordulhat, hogy egyes területeken tovább kell fokozni a végrehajtásra irányuló erőfeszítéseket, többek között a

készségekkel, a kutatással és innovációval, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a vízgazdálkodással és a helyi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban. Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a Szlovénia által a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálata során azonosított új beruházásokat, különösen a félidős felülvizsgálatról szóló rendeletben⁽¹⁴⁾ meghatározott öt prioritáshoz kapcsolódó beruházásokat gyorsan és hatékonyan végrehajtsák.

- (23) Szlovénia számos kihívással néz szembe az energiaágazattal, a fenntartható közlekedéssel, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával és a környezettel, az üzleti környezettel, a versenyképességgel és a munkaerőhiánnyal kapcsolatban.
- (24) A versenyképességi iránytűben meghatározottak szerint valamennyi uniós, nemzeti és helyi intézménynek komoly erőfeszítéseket kell tennie a szabályok egyszerűsítése és az adminisztratív eljárások felgyorsítása érdekében. A Bizottság ambiciózus célokat tűzött ki e tekintetben: az összes vállalat vonatkozásában legalább 25 %-kal, a kkv-k esetében pedig legalább 35 %-kal kívánja csökkenteni az adminisztratív terheket. A Bizottság továbbá új eszközöket hozott létre e célok elérése érdekében, ideértve a meglévő uniós jogszabályok szisztematikus stressztesztjét és az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd javítását. E törekvés jegyében Szlovéniának is lépéseket kell tennie. Bár történt némi előrelépés, továbbra is szorosabb együttműködésre és koordinációra van szükség a nemzeti, regionális és helyi szintek között. A beszámolók szerint az adminisztratív eljárások összetettsége a vállalatok [67] %-a esetében korlátozza a szlovéniai üzleti tevékenységüket⁽¹⁵⁾. A strukturális kihívások továbbra is rányomják bélyegüket Szlovénia üzleti környezetére, mivel a munkaerő- és szakemberhiány, valamint a szabályozási és adóterhek jelentősen korlátozzák a beruházásokat és a növekedést. Az engedélyezési eljárások továbbra is különösen megterhelőek, az építési és környezetvédelmi engedélyek esetében hosszú határidőkkel kell számolni, a jogi alakiságokat személyesen kell elintézni, a digitális nyilvántartások interoperabilitása pedig korlátozott. Az egységes piac szabályozási akadályai, amelyek különösen a határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelmet és egyes szabályozott szakmákat érintik, továbbra is fennállnak, és korlátozott előrelépés figyelhető meg a felszámolásuk terén. E tekintetben a szabályozási egyszerűsítés és az igazgatási korszerűsítés hatókörének, ambíciójának és ütemének bővítése, illetve növelése javíthatja a minőséget és csökkentheti az árakat, valamint hosszabb távon támogathatja a növekedést.
- (25) Szlovéniában a köz- és magánszféra közötti kapcsolatok a kutatás és innováció (K+I) terén a társkiadványok tekintetében továbbra is valamivel meghaladják az uniós átlagot, de az ország nehezen tudja a kutatási kiválóságot sikeres termékekké alakítani, ami főként azzal magyarázható, hogy a tudástranzfer nem folyamatos, a K+F tevékenység pedig nem részesül kellő pénzügyi támogatásban. Bár Szlovéniában a vállalkozások K+F-re fordított kiadásai megfelelnek az uniós átlagnak, három éven át tartó – különösen a kkv-k körében mért – csökkenést követően a GDP 1,5 %-ára estek. Emellett Szlovénia K+F-re fordított közkiadásai továbbra is elmaradnak az uniós átlagtól (a GDP 0,64 %-a, szemben a GDP 0,72 %-ával), valamint a nemzeti célértéktől (1,25 %). Továbbra is a fővárosi régióban koncentrálódnak a magas

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/1914 rendelete (2025. szeptember 18.) az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról.

¹⁵ „Businesses’ attitudes towards corruption in the EU” („A vállalkozások korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban”), Eurobarométer gyorsjelentés, 2025.

hozzáadott értéket képviselő tevékenységek és az innováció, miközben más régiókban alacsonyabbak a K+F beruházások és gyengébbek a termelékenységi eredmények, ami korlátozza a versenyképességet és az innováció által vezérelt növekedést. Bár folyamatban van néhány pozitív kezdeményezés, beleértve a stratégiai finanszírozási projekteket és a nagy potenciállal rendelkező javaslatok célzott támogatását, Szlovénia innovációs kapacitásának teljes körű kiaknázásához és megvalósításához fontos az alternatív beruházási eszközök hatékony bevezetése, különösen az induló innovatív vállalkozások esetében. Szlovénia erőfeszítéseket tett a K+I irányításának javítására azáltal, hogy a legtöbb K+I-politikát egyetlen minisztériumban egyesítette, aktualizálta a kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységekről szóló jogszabályt, és horizontális koordinációs mechanizmusokat hozott létre a szlovén helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező szakpolitikai kezdeményezések észszerűsítése érdekében. Sor került ezeknek a reformoknak a végrehajtására, de a hatásuk még nem kézzelfogható, és a mechanizmusokhoz szükség lehet egy nyomonkövetési komponens hozzáadására az előrehaladás és az esetleges megerősítés nyomon követése érdekében. Ezenkívül még nem került sor a tudástranszfer szisztematikusabb megközelítésére, ami akadályt jelenthet a magas színvonalú tudományos kutatás kereskedelmileg életképes termékekké való átalakítása szempontjából.

- (26) A szlovén vállalkozások túlnyomórészt bankhitelekre támaszkodnak az ország kevésbé fejlett tőkepiaca és a belföldi intézményi befektetőknek az innovatív vállalkozások és az induló innovatív vállalkozások finanszírozásában való korlátozott részvétele miatt. A magántőke- és a kockázattőke-ágazat jóval kevésbé érett, mint más tagállamokban: 2024-ben az eszközök a GDP mindössze 0,04 %-át, illetve 0,01 %-át tették ki, szemben a GDP 0,46 %-ának, illetve 0,06 %-ának megfelelő uniós átlaggal. Ezenkívül a szlovén háztartások a pénzügyi eszközeik nagy részét jellemzően készpénzben és betétekben tartják a piaci alapú pénzügyi eszközökbe történő beruházások helyett. A nyugdíjalap-ágazat eszközállománya alacsony: 2024-ben csak a GDP 7,1 %-át tette ki, ami a harmadik legalacsonyabb szint az EU-ban. Szlovéniában a nem bankhiteli piacnak bővülnie és diverzifikálnia kell a kockázati tőke rendelkezésre állásának növelése, valamint az innovatív beruházások és a hosszú távú versenyképesség fellendítése érdekében. A sajáttőke-finanszírozás és a kockázati tőke fejlesztését nem segítik elő a nyugdíjszolgáltatók sajáttőke-befektetései, amelyek hozzájárulhatnak a kiegészítő nyugdíjak növekedéséhez, és fontos szerepet játszanak az innovatív induló vállalkozások növekedésében.
- (27) A nagyrészt importból származó fosszilis tüzelőanyagok továbbra is jelentős arányt képviselnek Szlovénia energiaszerkezetében (58 %), ami hozzájárul a magasabb és ingadozóbb árakhoz, ami viszont a versenyképességre is hatással van. Szlovéniának emellett statisztikai transzferre kellett támaszkodnia ahhoz, hogy teljesítse a megújuló energiára vonatkozó nemzeti célkitűzését (25 %). Bár történt némi előrehaladás, további erőfeszítésekre van szükség a megújuló energiaforrások valamennyi ágazatban történő bevezetésének felgyorsítása, többek között az energiatárolás elterjedése és az energiahatékonysági intézkedések végrehajtása érdekében. Bár az energiahatékonysági intézkedéseket, különösen az épületek felújítását, továbbra is a nemzeti finanszírozási keret és a különböző uniós alapok, köztük a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hajtották végre, Szlovénia fokozott erőfeszítései hozzá fognak járulni a hosszú távú felújítási stratégia azon célkitűzéseinek eléréséhez, hogy csökkenjen az épületek energiafogyasztása.
- (28) A hálózati megújulóenergia-létesítményekre, köztük a szélerőművekre vonatkozó engedélyezési és közigazgatási eljárások továbbra is jelentős szűk keresztmetszetet

jelentenek a megújuló energiaforrások tekintetében Szlovéniában. Bár történt előrelépés a szabályozási keret reformja terén, a környezetvédelmi és önkormányzati szintű eljárások még mindig akár több évig is eltarthatnak. Szlovénia szélenergia-kapacitása több mint egy évtizede nem nőtt, az új fotovoltaiikus napenergia-kapacitás kiépítése pedig 2025-ben jelentősen lelassult az előző három évhez képest. A megújulóenergia-létesítmények esetében a felgyorsításra szolgáló területek kijelölése – ahol az engedélyezési és adminisztratív eljárások érdemben egyszerűbbek és rövidebbek – segíthet jelentősen felgyorsítani a telepítést. Emellett a képzések és a helyi hatóságok rendelkezésére álló kiegészítő források formájában megvalósuló kapacitásépítés tovább gyorsíthatja a kérelmek feldolgozását, és leküzdheti a helyi ellenállást. Ugyanakkor a szén-fokozatos kivezető régiók jelentős kihívásokkal néznek szembe az igazságos átmenet terén a gazdasági diverzifikációval, a munkaerő átképzésével és a tisztaenergia-infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatban.

- (29) A villamosenergia-hálózati korlátok – különösen az elosztás szintjén – kezdtek megszűnni, részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő beruházások végrehajtása miatt. A decentralizált megújuló energiaforrások folyamatos integrációjának fenntartásához azonban – miközben a villamosításból eredő növekvő villamosenergia-keresletet is ki kell elégíteni – jelentősen növelni kell a hálózati beruházásokat, többek között a digitalizáció terén.
- (30) A fenntartható közlekedés elterjedése még mindig elmarad az EU többi részétől, és a személygépkocsiktól való függőség továbbra is nagyon magas. Az ágazatban továbbra is a közúti közlekedés az üvegházhatásúgáz-kibocsátás, a légszennyezés és az energiafogyasztás fő forrása. Ezek az értékek mind meghaladják az uniós átlagot. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, valamint a kohéziós politikai program keretében jelenleg zajlik számos nagy vasúti és e-mobilitási beruházás megvalósítása. Továbbra is szükség van azonban a fenntartható személyszállítási kínálat bővítésére és előmozdítására, valamint a reziliens vasúti infrastruktúrába történő beruházások folytatására a TEN-T folyosók mentén, beleértve a határokon átnyúló szakaszokat és a nagy sebességű vasútvonalak előkészítését is.
- (31) Szlovénia rendkívül kiszolgáltatott helyzetben van, és gyakran ki van téve az éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak, különösen az árvizeknek, hőhullámoknak, aszályoknak és erdőtüzeknek, amelyek egyenlőtlenül érintik a régiókat, és negatív hatást gyakorolnak az ország gazdaságára és társadalmára. A növekvő kockázatok ellenére Szlovéniában még mindig az egyik legalacsonyabb a szélsőséges időjárási és éghajlati eseményekkel szembeni biztosítási fedezeti arány az EU-ban, ami a pénzügyi védelem hiányosságaira utal, és rámutat arra, hogy fokozni kell az éghajlat-biztosítási mechanizmusok alkalmazását és elterjedését. 2025-ben Szlovénia új éghajlat-politikai jogszabályt fogadott el, amely jelentősen megerősítette az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás irányítási keretét. Ez azonban csak a folyamat kezdete, és a kapcsolódó szakpolitikák nemzeti, regionális és helyi szintű hatékony végrehajtása továbbra is elmaradásban van. Az árvízvédelmi intézkedések végrehajtása késik, a természetalapú megoldásokat pedig még nem vezették be szisztematikusan valamennyi ágazatban. Az erőfeszítések ellenére továbbra is kihívások állnak fenn a vízügyi infrastruktúra korszerűsítése, a széttagolt édesvízi ökoszisztémák helyreállítása, a vízszennyezés csökkentése, valamint a szlovéniai természet és ökoszisztémák romló állapotának kezelése terén, ami folyamatosan gyengíti az ország éghajlatváltozással szembeni és vízügyi rezilienciáját.
- (32) A tartós munkaerőhiány és a strukturális munkaerőhiány akadályozza a beruházásokat és a versenyképességet Szlovéniában. A vállalatok mintegy fele számolt be

munkaerőhiányról, és a betöltetlen álláshelyek aránya meghaladja az uniós átlagot. A demográfiai változások, a munkafeltételek, a készséghiány és a strukturális munkaerőhiány súlyosbítják ezeket a hiányokat, különösen az oktatás, az ápolási-gondozási ágazat, az IKT, az építőipar, valamint a tudományos és műszaki szakmák terén, amelyek STEM- (természettudományos, technológiai, műszaki tudományos és matematikai) készségeket igényelnek. Szlovéniában jelentős hiányosságok tapasztalhatók a digitális készségek terén: a vállalkozások 63,9 %-a számolt be arról, hogy az IKT-készségek és a felnőttek digitális jártassága elmaradnak az uniós átlagtól. Ez akadályozza a vállalkozások digitalizációját, és kockázatot jelent a humántőke fejlesztése szempontjából. Ezenkívül az OECD legutóbbi, a diákok készségeit vizsgáló PISA-felmérése szerint aggasztó csökkenő trend figyelhető meg az alapkészségek szintjében, a nemzetközi számítástechnikai és informatikai műveltségi vizsgálat (ICILS) pedig alacsony digitális jártasságról tanúskodik. A zöld készségek kialakulóban lévő hiánya tovább fogja terhelni a munkaerőpiacot, és az előrejelzések szerint a zöld munkahelyek az összes betöltetlen álláshely 40 %-át fogják kitenni. A munkaerőhiány megszüntetése érdekében Szlovénia külföldi munkavállalókra támaszkodik, akik az ország munkaerejének 16 %-át adták, ez az arány pedig az előrejelzések szerint 2030-ra eléri a 26 %-ot. Szlovénia azonban a többi uniós tagállamhoz képest kihívásokkal néz szembe a magasan képzett munkavállalók vonzása terén, potenciálisan olyan tényezők miatt, mint a jövedelmi szintek, az alacsony digitalizáció és a munkahelyi befogadás⁽¹⁶⁾. A munkaerő-migrációval kapcsolatos adminisztratív eljárások lassúsága, valamint a képzések elismerésével és a társadalmi befogadással kapcsolatos nehézségek továbbra is akadályozzák a tehetségek vonzását, felvételét és megtartását. Emellett a társadalom strukturális változásaihoz való alkalmazkodás érdekében alapvető fontosságú lesz az oktatási rendszer és a munkaerőpiaci igények további összehangolása, valamint a szakképzett munkaerő teljes körű kiaknázása a munkahelyváltást támogató szakpolitikai eszközök biztosításával – többek között az idősebb és alacsony iskolai végzettségű munkavállalók esetében –, valamint a migráns munkavállalók munkaerőpiaci és társadalmi integrációjának megerősítésével.

- (33) A munkaerő-felmérés (LFS) legfrissebb adatai arra utalnak, hogy 2022 és 2024 között történt némi előrelépés, de a felnőttek képzésben való részvétele továbbra is alacsony, jelentősen elmarad az uniós átlagtól (2022. évi felnőttoktatási felmérés, SI: 26,5 %, EU: 39,5 %), és jóval elmarad Szlovénia 2030-ra kitűzött 60 %-os nemzeti céljától is. Alapvető fontosságú, hogy az egész életen át tartó tanulás és képzés a teljes felnőtt népességre kiterjedjen, beleértve a veszélyeztetett csoportokat. A legalább alapvető digitális készségekkel rendelkező szlovén felnőttek aránya 2025-ben tovább csökkent 46,5 %-ra (EU: 60,4 %), és lassítja a digitális átállást. Szlovénia elkötelezte magát az egész országra kiterjedő készségfejlesztési cselekvési terv kidolgozása mellett, de ennek előkészítése még továbbra is korai szakaszban van, ezért még nem időszerű értékelni a lehetséges hatását.
- (34) A helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek, a civil társadalom és más érdekelt felek szisztematikus, érdemi és időben történő bevonása továbbra is elengedhetetlen az uniós finanszírozási eszközök sikeres végrehajtásával kapcsolatos széles körű támogatottság biztosítása érdekében, valamint az európai szemeszter keretében.

---

¹⁶ Lásd: IMAD, Quality of Life Report – Development Report 2025 (Életminőségi jelentés – 2025. évi fejlesztési jelentés).

- (35) A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek részeként 2025 januárjában hatályba lépett Szlovénia közszektorbeli bérreformja, amely fokozatosan emeli a közszféra béreit, többek között az egészségügyi ellátásban dolgozók, a tartós ápolás-gondozás területén dolgozók és a tanárok esetében. A bérreform mellett 2025 októberében új téli juttatást vezettek be, 2026 januárjában pedig 16 %-kal nőtt a jogszabályban meghatározott minimálbér. 2024-ben Szlovénia az egészségügyi ellátás, a tartós ápolás-gondozás és a szociális ellátás terén a személyzeti és munkafeltételek javítását célzó intézkedéseket is bevezetett, például ösztöndíjakat az egészségügyi és szociális munkával kapcsolatos szakmákban, megkönnyítve a külföldi egészségügyi szakemberek szakmai képezéseinek költsönös elismerését, valamint kísérleti gyakornoki programot vezetett be az ápolók számára (2024–2026), de ezen intézkedések többségének teljes körű végrehajtása még várat magára. E tekintetben továbbra is munkaerő- és szakemberhiány áll fenn, és ezekben az ágazatokban a munkáltatók mintegy 80 %-a számolt be arról, hogy nehézségekbe ütközik a munkavállalók toborzása, ami akadályozza az egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok hatékony nyújtását, többek között az elnéptelenedő régiókban. Szlovéniában az OECD átlagához képest már most is alacsony az egészségügyben dolgozók és a szociális gondozók aránya a teljes foglalkoztatáson belül (7 % vs. 9,3 %, 2021. évi adatok), és az egy lakosra jutó ápolók és orvosok száma elmarad az uniós átlagtól. Az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási ágazatban uralkodó munkafeltételek kihívást jelentenek a jelenlegi személyzet nagy munkaterhelése miatt, beleértve a hosszabb munkaidőt, a műszakokat és az éjszakai munkát, ami hozzájárul a nagyobb fizikai és érzelmi nyomáshoz és a gyakoribb betegszabadságokhoz⁽¹⁷⁾. Sürgős szakpolitikai intézkedések nélkül várhatóan romlani fog a helyzet a népesség előregedése, a személyzet nyugdíjba vonulása, valamint a gondozók külföldi országokba vagy más szakmákba való kiáramlása miatt. Emellett tanárhány is van, főként a szakma alacsony presztízse és az adminisztratív terhek miatt.
- (36) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2026. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Szlovénia esetében az 1. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó első, második és harmadik ajánlás végrehajtásához, a 2. ajánlás az euroövezetre vonatkozó negyedik ajánlás végrehajtásához, a 3. ajánlás az euroövezetre vonatkozó hetedik, nyolcadik és kilencedik ajánlás végrehajtásához, a 4. ajánlás az euroövezetre vonatkozó hetedik ajánlás végrehajtásához, az 5. ajánlás pedig az euroövezetre vonatkozó ötödik ajánlás végrehajtásához.
- (37) Tekintettel arra, hogy a humán tőke döntő szerepet játszik az Unió versenyképességének és stratégiai autonómiájának fokozásában, a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy a tagállamok hozzanak intézkedéseket a készségek és az oktatás területén a humán tőkével kapcsolatos, versenyképességet akadályozó strukturális kihívások sürgős kezelése érdekében. A Szlovéniának címzett 2026. évi

¹⁷ A Szlovén Egészségbiztosítási Intézet szerint 2022-ben az egy munkavállalóra jutó, betegszabadság miatti átlagos munkanapvesztés 31,20 nap volt. Az Egészségügyi Minisztériumnak a tartós ápolási-gondozási foglalkozások előmozdításáról szóló zárójelentése (2024) szerint a tartós ápolás-gondozás területén a személyzet 40 %-a heti 41 óránál, 10 %-a pedig heti 46 óránál többet dolgozik.

országspecifikus ajánlások hozzájárulhatnak az unióbeli humán tőkéről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Szlovénia 2026-ban és 2027-ben hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Tekintettel a nettó kiadások ajánlott felső határától való, 2025-ig rögzített eltérésre és a Bizottság által 2026-ra előre jelzett lényeges eltérésre, hozzon intézkedéseket a nettó kiadások oly módon történő ellenőrzésére, hogy azok megfeleljenek a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátáknak, ugyanakkor a védelmi kiadások növelése érdekében használja ki a nemzeti mentesítési rendelkezés szerinti rugalmasságot. Erősítse meg a védelmi kiadásokat és a védelmi készséget, ugyanakkor biztosítsa a kiadások hatékonyságát, és fokozatosan igazítsa ki a költségvetést a strukturálisan magasabb védelmi kiadások fenntartása érdekében. Biztosítsa, hogy az energiaárak emelkedéséből eredő hatás enyhítése érdekében hozott intézkedések ideiglenesek legyenek, a kiszolgáltatók helyzetben lévő háztartások védelmére vagy a nagy energiaintenzitású vállalkozások igényeinek kezelésére irányuljanak, megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket, annak szavatolása mellett, hogy az intézkedések költségvetési terhei összeegyeztethetők legyenek az uniós költségvetési keretrendszer szerinti kötelezettségvállalásokkal. Állítsa helyre az adóbevételek növekedésbarátabb és fenntarthatóbb források irányába mutató egyensúlyát. Javítsa a közkiadások hatékonyságát, különösen a kiadások felülvizsgálatának végrehajtása révén a legnagyobb kiadási területeken.
2. Biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében végrehajtott reformok és beruházások folytonosságát. Tartsa fenn a kohéziós politikai programok végrehajtási lendületét, adott esetben a kohéziós politikai keret félidős felülvizsgálata során a stratégiai prioritásokhoz való átcsoportosításra és a rugalmassági mechanizmusokra építve.
3. Egyszerűsítse a szabályozást, javítsa a szabályozási eszközöket és csökkentse a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket, többek között bizonyos szolgáltatások és szabályozott szakmák területén, valamint csökkentse a szolgáltatáskereskedelem előtt álló akadályokat. Erősítse meg a versenyképességet az üzleti dinamizmus és a gyorsan növekvő vállalatok létrehozásának előmozdításával, a kockázati tőke-befektetéseket is magukban foglaló saját tőke-befektetésekre és az intézményi befektetésekre vonatkozó feltételek javításával, valamint a kutatás-fejlesztésbe és innovációba történő befektetések feltételeinek javításával, többek között a fővárosi régió kivül.
4. Gyorsítsa fel a megújuló energiaforrások elterjedését és az energiátárolást, többek között az adminisztratív és engedélyezési eljárások egyszerűsítésével és felgyorsításával. Erősítse meg a villamosenergia-hálózat infrastruktúráját elosztási szinten, valamint vezessen be intelligens hálózati elemeket. Emellett gyorsítsa fel az energiahatékonysági intézkedések végrehajtását, különösen az építőiparban. Mozdítsa elő a közlekedési ágazat villamosítását és digitalizációját, valamint összpontosítsa a beruházásokat a fenntartható közlekedésre, különösen a TEN-T vasúti hálózatra, valamint a városi mobilitás és a személyszállítás fejlesztésére, figyelembe véve a regionális különbségeket. Erősítse meg még jobban az éghajlatváltozás hatásaival szembeni és a vízügyi rezilienciát az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések és a környezetvédelmi intézkedések végrehajtása révén.

5. Kezelje a munkaerőhiányt a készségek és kompetenciák – többek között az alapkészségek – tanulók körében történő biztosításának és elsajátításának javítása, valamint az oktatási rendszernek a munkaerőpiaci igényekhez való további hozzáigazítása révén. Gyorsítsa fel a munkavállalási engedélyekkel és a képesítések elismerésével kapcsolatos eljárásokat a külföldi munkavállalók, köztük a magasan képzett munkavállalók esetében. Ösztönözze a felnőttek egész életen át tartó tanulását, továbbképzését és átképzését, beleértve az alapvető digitális készségeket. Javítsa tovább a béren kívüli munkafeltételeket, különösen az egészségügyi ellátási, a szociális ellátási, a tartós ápolási-gondozási és az oktatási ágazatban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*